

REVISTA ORĂȘTEI

ABONAMENTELE:

Pe 1 an 3 fl.; pe $\frac{1}{4}$ an 1 fl. 50 cr.; pe 4 luni 1 fl.
Pentru România și străinătate 10 fr. la an.
Manuscrise nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate
nu se primesc.
Abonamentele se plătesc înainte.

Libertatea.

(=) Ce este oare libertatea? Libertatea este puterea, ce o are și trebuie să o aibă fiecare om, căci D-zeu l-a făcut liber, ca el să poată lucra neîmpedecat de nimenea, să-și poată întrebunția mintea și brațele sale după-cum îl place.

Pentru libertate au luptat în trecut și luptă și astăzi toate popoarele. Căci libertatea nu se dă, ci aceea se câștigă prin luptă bărbătească. Un popor care e liber, poate săvîrși fapte mari, fapte mărețe, pe toate liniile vieții. Dar pentru-ca un popor să nu peardă libertatea, ea trebuie să crească în inima și viața lui, trebuie să se prefacă în sângele lui și să fie adânc săpată în pieptul fiecăruia.

Pentru libertate luptă poporul nostru, ear' stăpânitorii nostri vremelniți luptă din răsputeri, ca tocmai la această libertate să nu putem ajunge, de ea să ne lipsească. A lipsi pe un popor de libertate, înseamnă a vătăma omenimea întreagă, înseamnă a ucide încetul cu încetul acel popor. O națiune, care se lasă să fie subjugată, să i-se răpeacă libertatea, nu e vrednică de ea, una care nu are viață, e moartă.

Tocmai pentru aceasta datori suntem cu toții, ca fără de nici o cruce, să ne apucăm bărbătește de ori-ce lucru, ce e în folosul ei, și unde numai putem, să tindem mâna de ajutor.

Avem, mulțumită Sfântului, și noi Români bărbăți, cari luptă pentru națiunea lor.

Cu toate aceste totuși putem zice: Sărmănești popor român, cu căt se înmulțește numărul acelora, cari sibiară în gura mare, că sunt apărătorii tăi, că voesc fericirea ta, cu atâtă tu te areți mai trist, mai abătut și descuragiat, cu

FOIȚA „REVISTEI ORĂȘTEI”

Revedere.

Cipe dulci de revedere
Pentru mine ați zimbit,
Căci azi stănd cu ea alături
Sunt atât de fericit...

Și ei încep a-și înșira
O tainică poveste,
Neisprăvită v'a fi 'n veci
Căci dragă lor le este.

Și el șagalnicul copil
O strângă 'n brațul drept,
O sărută și li spune
Demult, demult te-astept!

Demult, și căt te-am căutat
Ca să-ți privesc în față,
În ochii tăi cei visători
Să dătători de viață.

O tu atât de dragă-mi ești
De n'am cuvinte-a-ți spune,
Și te-ăș rugă ca să rămăi
De-acuma lângă mine!

Apare în fiecare Sâmbătă

EDITOR AL FOIȚII:

Aurel Popovici-Barcianu, director.

PROPRIETATEA:

Institutul tipografic „Minerva“ în Orăştie.

INSERTIUNILE:

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a 2-a oară 5 cr., a 3-a oară 3 cr. și timbru de 30 cr. Atât banii de abonament căt și pentru inserțiuni, sună și se trimite la adresa: „Minerva“ institut tipografic în Orăştie (Szászváros).

atât crește amarul năcazurilor și suferințelor tale. Toți te strigă, se înarmă cu numele tău, toți vorbesc în numele tău; la toți le intenzi brațele, votul tău, încrederea ta, și apoi unii dintre ei slabii de ânger îți întorc spațele, ba chiar și rid de supunerea ta; ear' tu taci, îți pleci capul, suferi, dar nimeni nu te întrebă, îți e și foame, dar suntem convinsi, că cu toată săracia și lipsa în care zaci, mintea ta e mai flămândă decât stomacul.

Mai flămândă, da, deoarece în multe părți conducătorii tăi sunt numai cu numele, dar nu și cu fapta, căci altcum nu ai săvîrși lucruri, cum uneori săvîrșești, cari sunt spre rușinea ta.

Toți cei cu carte trebuie să ne adu-năm în jurul poporului și să-i vorbim la inimă, ca să ne înțeleagă. Să-i explicăm pe largul ce este libertatea pentru care trebuie să lupte, și să-i descriem bunurile ce rezultă dintr'insa, și atunci nu va mai sta nici un moment la îndoială, că-i dorim binele, și pu-nem și siguri că ne va sprinji în toate întreprinderile noastre.

Ear' cei cu carte, profesori, dascăli, neguțători, meseriași și plugari, să ne învețăm unul pe altul ceea-ce ne lipsește, și atunci nu vom avea de ce să ne temem, atunci și numai atunci vom putea ajunge la — libertate!

Scoli nouă de stat. În anul acesta se va ridica din partea ministrului de culte și instrucție publică 196 școale de stat, în următoarele locuri: în comit. Cojocna și Solnoc-Dobâca căte 12; în comit. Arad, Bereg, Hunedoara, Murăș-Turda și Ung, căte 10; în Sălagiu 8, în Bistrița-Năsăud cinci, ear' celelalte în alte comitate.

Ea-l privește cu ochi mari
Și e roșită 'n față,
Și tace nu-i zice nimic
Și-ar tot tăcea o viață.

El un sărut fermecător
Pe față ei depune
Și 'n vorbe tainic înșirate
Durerea lor apune...

Hunedoara.

Nieu.

Amintiri din Karlsbad. Cine n'a auzit de Karlsbad? Ba îndrăsnescă și întreba, cine n'a gustat apa cea atât de renumită de Karlsbad? Căci în timpul nostru al... slăbiciunilor, aproape 80% din omenime are lipsă de ceva remediu pentru întărirea stomacului, și mulți dintre aceștia își vor fi luat, și își vor fi luând refugiu la Karlsbad!

Ajungând în capitala Monarchiei, drumul spre Karlsbad îl poti face prin deosebite direcții, eu 'l-am făcut peste Brünn-Praga, cu durată de o zi dela Viena la Karlsbad în fuga acceleratului. Sosit în Karlsbad, deja la prima vedere o impresie de tot delicioasă exercită asupra fiecăruia, poziția cea romantică a orașului și construcția lui pe valea în care se întinde și pe dealurile de pe de laturi.

Cabinetul negru — disolvat. »Magyarorság« aduce stirea, că viind în discuție în consiliu de ministri și secția naționalităților, de sub conducerea faimosului Jeszenszky, unde se făuriau atâtea născociri despre naționalități, și în deosebi despre Români, consiliul de ministri, la propunerea lui Szell, a hotărât, ca să se înainteze la Coroană o petiție, pentru-ca ea să fie disolvată. Coroana a incuiuinit cererea, și astfel Szell a însărcinat pe Tarkovics, secretar de stat, ca să execute ordinul. Jeszenszky se zice că va intra în ministerul de justiție.

Alegerea de Episcop la Arad.

In decursul acestui an s-au petrecut două evenimente însemnante pentru credincioșii bisericii române ortodoxe din Ungaria, Transilvania și Bănat, și îndeosebi pentru cei din archidiocesă și pentru cei din diecesa Aradului.

Cel dintâi a fost alegerea de Metropolit al scaunului văduvit prin moarte Metropolitului Miron Romanul, ear' al doilea alegerea de episcop al Aradului, scaun devenit vacant prin alegerea de Metropolit a fostului Episcop arădan Ioan Mejianu.

Mare este chemarea ce o au aceste înalte dignități bisericesti nu numai față de biserică, dar și față de neamul lor. Pentru aceasta cei ce au îndeplinit aceste alegeri, o mare răspundere au luat asupra dinsălor.

Nu voim a preamări sau a dejosi pe unul sau pe altul dintre cei aleși despre întinuta față de biserică și neam și că la loc au fost aceste alegeri ori ba, căci aceasta ni-o va dovedi viitorul cel mai apropiat.

Dorim numai, ca speranțele ce și-le-au pus într'înșii membrii sinodului îndreptățiti la aceste alegeri, să nu rămână deșerte.

Aceasta cu atât mai vîrstos, deoarece trăim în niște împregiurări, cari pentru întreg neamul nostru sunt foarte triste, și cari la tot casul, că pretind și sprințul celor mai sus puși ai nostri, pentru-ca biserică noastră

să nu fie vătămată în cele mai elementare drepturi ale sale, și odată cu ea și clerul și poporul nostru.

Trăim niște timpuri, în cari a sosit ora, ca din nou însăși metropoliții și episcopii nostri să sară întru apărarea neamului lor.

Vedem cursele ce ni-se deschid, și pentru-nu cădea în ele, impuneli-se acestora ca pe baza dreptului ce o are biserică noastră autonomă, să lupte cu bărbătie contra acelor curse, căci numai astfel va putea fi scutit poporul nostru de prăpastia, spre care este împins din partea stăpânitorilor zilei.

In ziua de astăzi nu ne mai putem mulțumi numai cu aceea, ca capii bisericii noastre să se intereseze numai de cele bisericesti, ci o datorie sfântă au, ca să lucreze cu bărbătie și pentru drepturile politice ce ni-se cuvin în această țeară, ca unui popor liber și conștiu de chemarea sa.

Căci numai astfel vor corespunde între toate îndatoririlor ce li-se impun.

Mână în mână să meargă metropoliții și episcopii nostri cu cealăși conducători ai poporului. Să nu fie deosebire între dinsăii. Căci eată se dau ocazuni, în cari numai capii bisericii pot să hotărască asupra sorții ce așteaptă pe neamul lor.

Alegerea de episcop, ce s'a săvîrșit Luni în săptămâna aceasta la Arad, a fost una dintre cele mai infocate. Deja cu săptămâni înainte foile noastre au ajuns a nu se înțelege asupra persoanei, care avea să fie aleasă de episcop.

Candidați au fost doi: Prea Cuvioșia Sa și archimandrit și vicar Iosif Goldiș dela Oradea-mare și P. C. S. archimandritul Agustín Hamza din Arad.

Deosebirea între voturile date celui dintâi și celui din urmă este mică. Cel dintâi a primit 30 voturi din 58 căte au fost de toate, ear' cel de al doilea 24, 4 bile au fost albe.

S'a proclamat deci ales de episcop al Aradului P. C. Sa arshimandritul vicar Iosif Goldiș dela Oradea-mare.

rului Tepl ce grăbește prin Karlsbad la vale spre rul mare: Eger. Si aceasta e aşa pentru poziția geografică a acestui oraș. Celelalte străde se ramifică din aceste două, în dreapta și în stânga, unele din ele cu o mulțime de scări de peatră, atât sunt de piezișe. In parcursul acestor două străde aflată aproape tot ce este mai însemnat în Karlsbad.

O excepție formează strada care se întinde dela baia militară spre dreapta, cam la mijlocul orașului, o stradă mai nouă, de toată frumusețea, unde se află edificii și ville zidite în stilurile cele mai frumoase, și în partea aceasta după-cum se pare, are să se desvolte orașul într'un mod însemnat. In partea aceasta a orașului se află: biserică rusească, sinagoga ovreiască, apoi o mulțime de ville și otele din cele mai elegante.

La isvoarele de beut se află aşa numitele: »colonade«, cari prin frumusețea lor își impun atât ca zidire căt și ca artă. Intre aceste, colonada »Mühlbrunnen« e fără îndoială cea mai frumoasă, zidită pe 3 rânduri de columne de peatră și de o lungime considerabilă. In ea se află vre-o 4 isvoare de beut, între cari principalul numit: Mühlbrunn, de unde vine și numirea colonadei. Apoi colonada: »Sprudel« făcută din fier și sticlă, cuprinde isvorul Sprudel, colonada »Schlossbrunn« »Marktbrunn«, colonada »Stadtpark« etc... Toate

Dorim cu toții, ca nou alesul episcop să dovedească prin fapte, că este demn de poziția înaltă la care a fost ridicat, și că cu trup și suflet va lucra pentru binele bisericii și al poporului.

SINODUL archidiecesan dela Sibiu.

Sedintă a VI-a (11 Maiu n.)

S'a continuat discuția asupra sidoxiei. S'a stabilit anume, ca în loc de o coroană, că se plătia până acum de fiecare familie, de aci înainte să se plătească numai 15 cr.

A venit apoi la ordinea zilei zidirea catedralei și vinderea grădinei din strada Schewis.

Sedintă a VII-a (12 Maiu n.)

In această ședință s-au înaintat unele petiții privitor la fondul de pensii și alte afaceri mai mici. Comunele Ponor și Valea Geoagiului la cererea proprie au trecut dela tractul Alba-Iulia la cel al Lupsei.

Gimnasiul din Brad a înaintat o cerere pentru a-i se vota o subvenție de 1500 fl. la an. S'a hotărât ca din fondul școlar să se dea 500 fl., 500 fl. să se dea din fundațiea »Saguna«, iar restul de 500 fl. să se stăruie pe lângă consistorul din Arad ca să se voteze.

Sedintă a VIII-a (13 Maiu n.)

Cererea comunei Peșești pentru a primi un capelan, s'a închiriat, iar a comunei Noul-săsesc s'a respins. Propunerea dep. Cirelă privitor la predica bisericească, la coruri și la codexul legilor bisericești s'a predat consistorului spre studiere.

S'a primit cererea dlui V. Onițiu, de-a se face colectă în metropolie pentru masa studenților din Brașov.

Propunerea dlui Dr. D. P. Barcianu, în cauza salariașii metropolitului și de cele 2 eparchii sufragane, s'a primit, și s'a dat consistorului să facă rugarea către Congres.

Sau luat în budget deja pe anul de față căte 500 fl. pentru protopopi din venitele sidoxiei.

In fine s-au asemnat spesele sinodului în sumă de 1858 fl. 75 cr.

Sesiunea sinodală s'a încheiat apoi prin o vorbire a Il. Sale dlui Archimandrit și vicar Dr. Il. Pușcariu, prin care a mulțumit dnilor deputați pentru participarea la sinod și hotărârile aduse.

*

Tinem de interes să dăm cetitorilor nostri și unele discuții ce s'a iscat în ședința a III-a asupra primirii sau neprimirii ajutorului ce se imbișe preoților din partea statului.

Dăm aci vorbirea dlui Dr. Il. Pușcariu, despre ținuta consistorului privitor la aceasta.

E drept, că e chestia ginggaș și că's multe motive pro și contra. Si e mai usoară poziția celor contra, căci e mai populară, mai la inimă sunătoare, dar' noi nu putem judeca numai cu inima. Eu am fost deja în

consistoriu contra luării unei hotăriri în merit, căci ar decide bărbății cu poziție și cu salare, de soarte materială a unor oameni copleșiți de lipsuri. De aceea, ca să nu hotărîm numai noi de noi, am convocat o anchetă de protopopi, ca mai apropiati de popor și de preotimea despre a cărei soarte se tractează. Toti (afară de dl protopop Damian) s'a declarat pentru primire, spunându-ne că preotimea e foarte pornită spre primire și ne-am face zile grele cu ea, respingând întregirea. In urma acesteia am prezentat noi ca consistor primirea așa cum o presintăm, condiționată. E o hotărire luată după multă judecare, după multă deliberare.

Ear' dintre cei ce au fost contra primirii, dăm vorbirile lor Nic. Cristea și Dr. D. P. Barcianu.

Dr. Cristea a zis următoarele:

Chestia e pusă așa, că oare consult e orii, să primim întregirea? Dar' în privința asta noi trebuie să fim deja de mult foarte în clar cu toții! La noi raportul între biserică și stat e precis: Biserică face, prin morală sa, statului servicii, adesea mai mari ca toată legislativa și puterea statului. In schimb statul ar trebui să o ajutore. Ba ar fi dator a o face! Dar' statul la noi își înțelege altfel chemarea; el și prin legea asta ca și prin mai toate manifestările sale publice, lucrează numai cu scop de nivelare a tuturor elementelor heterogene etnicește din stat. De aceea în loc a ne da o lege prin care să ajutore preoții numai pentru ca acestia să poată mai în liniste lucra la moralisarea și nobilitarea sentimentelor, el și-a rezervat în legea asta și prin cari se amestecă în autonomia noastră, în administrație și disciplină! Asta trebuie să ne pună pe gânduri. Suntem săraci? Drept; dar' tot așa, ba mai săraci am trăit noi sute de ani nainte, în vremei când toate puterile se conjuraseră contra noastră, și tot am ajuns azi la o Metropolie și la o inteligență respectabilă! Ne-ar judeca lumea dacă chiar acum am depune armele! Si-apoi spaima cu săracia nu trebuie să n-o facem mereu. Istoria ne-a dat pilde, că nu cei săraci, ci cei bogăți s-au lăpădat, prin veacuri, pe vremile calvinilor, de trupul național! Să primim așa cam de probă? E risicat! Să ne punem mai bine pe lucru, să cercăm a ajunge să ne ajutăm noi însine spre a înălțări chiar prin asta unghitele ce ni-să intind!

Ear' dl Dr. Barcianu s'a exprimat astfel: E vorbă de un interes mare bisericesc și național aici. Văd că toti, și pro și contra, avem cel mai curat simțământ, că oare cum am putea scoate mai la bine? Zice comisia să primim »condiționat«. Dacă am vedea că ar o rază de nădejde, că condiția noastră va fi primită, încă așa mai zice. Dar' după nici o socoteală omenească, acest lucru nu se poate presupune despre cei din fruntea guvernului. Nu și-au schimbat ei firea și ideile, pe care le-am văzut manifestându-se atâtă vremel. La ce dar' ocolul cu »primim, însă cu condiția cutare și cutarelă! La ce să împingem preotimea la probe, când și așa speranță nu e? Să nu ne temem așa tare de săracie, zic mulți, dar' eu mai adaug, să

aceste servesc de preumblare și de adăpost publicului când timpul este nefavorabil, pe când se face cură sau se bea apa. In colonadele: Mühlbrunn și Sprudel se arangiază și concertele capelelor de cură. Colonadele acestea acoperă în total vre-o 16 isvoare, care toate își au temperatură proprie și diferență intru cătva în conținutul mineralic. Dintre aceste isvoare, cel mai puternic este așa zisul: »Sprudel«, care are o temperatură de 58° R. și care prin tubul ce iasă, țineste cu așa putere, încă aruncă apa în sus până la 5—6 metri înălțime, făcând o larmă teribilă, ear' din apă iasă continuu un abor gros ca ne-gura, încă adeseori așezându-se pe jos, nu vezii nimic de el.

Apa cea mai mult consumată în Karlsbad este cea din isvorul Mühlbrunn. In jurul acestui isvor se înverte majoritatea oaspeților din Karlsbad. Apoi urmează: Sprudel, Schlossbrunn, Neubrunn, Marktbrunn etc... La aceste isvoare, în orele când oaspeții nu fac cură, vezi personalul care se ocupă cu umplerea sticlelor cu apă, care se expedează apoi în lumea întreagă și se vinde.

Exportul apei de Karlsbad îl are în arendă o firmă din Breslau pe prețul de 175.000 fl. anual. Tot pentru aceasta se plătea în anul 1844 numai 500 fl., pe la 1860 se plătea deja 6050 fl., prin 1870, 14,000 fl., ear' din 1877—1886 s'a plătit ca arendă 70,000 fl. și dela 1 Ianuarie 1887 firma numită plătește anual 175,000 fl. pe timp de 15 ani. Afară de aceea producerea sărei de Karlsbad o are

nu ne temem așa tare nici de aceea că s'or îmbogățește preoții nostri primind fără muritul neînsemnate ce li-să îmbiel. Așa nebogați cum ne vedem, ba mai rău, am trăit noi sub Calvini și în cei 150 de ani când n'am avut de loc cap bisericesc și organizație, încă toți ziceau: până-i lumea nu se mai pot înălța Dar' eată, nu ni-am pierdut speranța, am crezut și am trăit! Trebuie să avem și acum încă nădejde că nu s'a băgat veacul în sac, ci vor veni vremi cari să schimbe și stările grele de azi, cum au venit altele de au schimbat pe cele și mai rele de odinioară! Si ca oameni și ca creștini trebuie să o nădăduim aceasta. De n'am mai avea și acum cătăva vremi. Vor veni vremuri și nu-s așa departe, ci le putem înțelege, când o să ne mai scuturăm și noi de săracia asta ce ne strângă încă azi. E contra primirii.

3/15 Maiu.

In Orăștie.

Ziua de 3/15 Maiu s'a sărbătat anul acesta în mai multe părți după-cum se cuvine. In unele locuri însă nu s'a sărbătat de loc, în altele mai puțin.

In Orăștie însă în seara zilei de 3/15 Maiu câțiva inteligenți din loc au sărbătat anul acesta ză în cerc mai restrâns. Copiii dela școală capitală din loc, au ieșit, în frunte cu învățătorii lor, afară la pădure, sărbătorind și dînșii prin aceasta oare-cum anul acestă ză măreață.

In Hunedoara.

Ziua falnică și plină de eroism, ziua măreață care e scrisă cu litere de aur în istoria noastră națională a fost sărbătată într'un mod demn și în orașul nostru Hunedoara.

Tinerimea română (coriști) condusă de sentimentul național românesc și de însemnatatea ce ne leagă de 3/15 Maiu, s'a manifestat în chip festiv, au adus tributul de recunoștință acestei mărețe zile.

Graiul lui Bârnăuțiu a reșunat pe Câmpul-Liberătății înainte cu 51 de ani, când în jurul lui să aflau cei 40.000 Români dornici de zile mai bune.

Tinerimea hunedoreană, în această măreață ză a ieșit la pădure sub cerul liber, ca colo să-și spună durerile de care sunt cunștiți în vremile actuale.

In număr de vre-o 30 tineri (și de cei mai în vîrstă) au mers la pădure, unde prin cântece naționale a adus tributul de recunoștință antecesorilor nostri, cari prin mari jertfe și în timpuri grele au știut să scutură jugul iobăgiei de pe brațul bietului Român.

sebile article de lux, de-a dreapta și de-a stânga până adânc în pădure.

Aceasta este o privire fugitive asupra orașului, o descriere mai amănunțită ar cuprinde multe și multe pagini dintr-un ziar, dar' aceasta nu o fac, pentru că tot nu a-și putea să reproduc destul de fidel coloarea ce se oglindea în Karlsbad. Ca ceva specimen amintesc că prin centru până și alvia râului Tepl este cu asphalt pavată, ear' strădele întregi, nu numai trotărele, sunt podite cu asphalt, ear' unele cu lemn. O curățenie exemplară observă pretutindinea, nu-i permis ca murdărie că de puțină să geneze ochii oaspeților deși în continuu circulează pe străde trăsuri și omnibusuri. Strădele seara după-ce s'a retras publicul, de regulă se spală.

Aici ai ocazia a auzi vorbindu-se atâțea feluri de limbi, încă par că e la turnul Babylonului. Colo auzi Englezul exprimând că un »yes« flegmatic și grav, dincolo aprinsul Francez își repetă pe »oui — oui« al lui, într'altă parte veselul Italian secundează cu »si« pe soțul seu, și mai știe-i D-zeu pe ceialalți ce mai zic. Afară de Europeani poti vedea aici: Americani, Brasilieni, Africani, Perși, Arabi, până și din Australia se află oaspeți în acest loc al tămăduirilor. Nu e mirare că dacă din atâțea părți ale lumii se adună aici oameni să și vezi lucruri pe care altundeva înzadar le-ai căuta.

(Va urma.)

Ajunși sub cerul liber dl Macrea într'un cuvânt bine măsurat le arată importanța zilei care să serbează.

Dl C. Dima, își arată dragostea față de tinerime, care deși trăește în grele împrejurări, totuși a dat dovezi că sunt Români, care nutresc un sentiment pur național.

Pentru ca sărbării să-i se deee un colorit și mai important, tinerimea să reîntors în oraș unde în jurul meselor dlui Ioan Tath, s'a încins o veselie animată.

Din șirul toastelor am remarcat pe cel al dlui Nicolae Muntean, cassar de bancă, care prin vorbe curat părintești pune la inima fiecărui, să rămână aceea ce sunt și să nu desbrace dela ei simțeminte românești, să se înțeleagă întotdeauna între sine și se formeze o falangă puternică, care să fie gata a sfârșita fortăreță tari, cari ai fi puse înaintea dezvoltării noastre naționale.

Cuvinte adânci și bine alese caracterizează pe dl Muntean, ear' caracterul său național e cu mult mai superior, decât să deee bună-mărtuire atențione unui »Argus«, care tot prin respectabilitatea D-vorabile foaie a încercat a discredită pe dl Muntean, într'un mod foarte netemeinic, acompaniat de neadrevări.

Nu știu cine a fost dibaciul de sub tuță, care a îndrăsnit a ataca pe un om care întotdeauna să aflat acolo, unde datorința de Român îl reclamă.

O cred de superfluu de a mai da și alte dovezi din care să reiese claritatea de caracter a dlui Muntean și romanitatea d-sale, căci aceste calități nici chiar »Argus« nu i-le va putea nega.

Si-apoi, dle »Argus«: Faptele vorbesc!

Si vedeteți acum prea m'am abătut dela obiectul raportului meu.

S'a încins cum zic o petrecere veselă și frumoasă.

Au mai rostit dl Moisin, pentru dl Muntean, dl Macrea, pentru acei care au contribuit la ridicarea acestei sărbări naționale.

Dl Cîstean, vorbête pentru tinerime, ear' dl Dima, pentru simțemîntul național.

Si astfel în mod demn s'a sărbătat măreța zi de 3/15 Maiu în Hunedoara.

Decebal.

In Cluj.

Si dacă toti ne-ar părași, speranța noastră n-ar peri, căci ne iubesc D-zeu. Cu aceste cuvinte s'a bineventat tinerimea universitară adunată pe la orele 8 a.m. la casina română, ca să mergem în corpore la biserică gr.-cat. unde s'a ținut »Te-Deum« prima dată. Pe la orele 9 am ieșit din biserică gr.-cat. cantând »Deșteaptă-te Române« și am mers la cea gr.-or. La ambele au luat și familiile parte. Senin era cerul, ca credința noastră către D-zeu și mandrul soare auriu, ca viitorul poporului român.

La 11 s'a început ședința festivă cu un program bogat și acomodat zilei, la care a luat parte aproape toată inteligența română din Cluj. S'a introdus cu »Deșteaptă-te Române« cântat de corul tinerimii. A urmat apoi discursul interesant al dlui Dr. Aurel Isac despre »drepturile Românilor naște de 48«. A fost un studiu obiectiv juridic acesta, cum numai un jurist consumat ca dl Dr. Isac il poate face. Dintre celelalte puncte sunt cele mai marcante discursul dlui I. Scurtu, stud. fil. despre însemnatatea zilei, care s'a reasumat în cele 16 puncte cunoscute pe Câmpul-Liberătății și declamația »Noi avem pămînt« de G. Repede, stud. iur.

Ședința s'a sfârșit tot cu »Deșteaptă-te Române« pe la 1 p.m.

După ameazi la 3 am făcut excursiune la grădina »Herțegovina«, ca să sim că să poate mai liberi, respirând aerul nemaghiar al Herțegovinei, cum a zis dl Isac.

La o masă întinsă în verdeata sedeu doamne, domni, domnișoare și tineri, cam 70 la număr, care de care mai bine dispus și mai inspirat.

Indată după ce ne-am așezat, s'a început toatele. Primul a fost al dlui Dr. Isac, care într-o asemnare a puterilor centrifugale și centripetale cu teoria asociaționii și a selecției din psihologia popoarelor, a făcut aluziune fină la familiile române din Cluj, cari nu au luat parte la festivitate. A sfîrșit cu aceea, că cu toate greutățile, cari ni-să-pus încale, așa că de frumos nu s'a sărbătat 3/15 Maiu în Cluj, din anul 1881.

Dl adv. Coroian a tras consecințele strict logice din trecutul poporului român, »că nu poate să peară poporul român, cum cred inițiatorii lui.«

Intre altele a fost frumoasă și insuflătoare vorbirea dlui Scurtu, cu care a binevenit 2 Slovaci și un Sas verde în mijlocul nostru, la care apoi i-a răspuns Slovacul Milan Hodza, stud. jur. în limba germană.

»Lass den Slovaken im Haus, später wirft er dich hinaus!« »O face Slovacul aceasta, însă numai cu acela, care nu-i dă drepturi egale în casa cea mare numită Ungaria, al cărei fundament e pus atât de naționalitatele nemaghiare cât și de Maghiari.«

Așa între toasturi și cântări naționale ne-am petrecut până noaptea târziu, toți veșeli și cu gânduri senine. *d. verus.*

Conferența de pace.

Joi în săptămâna aceasta, s'a deschis la Haaga congresul de pace, congresul de desarmare, cum a fost el numit de către Tarul Rusiei, în Manifestul ce l'a trimis reprezentanților puterilor europene.

Se credea atunci, că acel congres va pune capăt înarmărilor ce mereu se continuă în toate țările, și pentru cari se cheltuiesc anual milioane de fl.; se credea chiar, că numărul armatelor va mai scădea. Ba unii mai naivi erau de credință, că în acel congres se va lăua măsuri și asupra îmbunătățirii sortii popoarelor prigonite.

Cu un cuvânt toți se măngăiau, că acel congres va aduce un mare bine pentru toate țările. Căci scăzând odată armata, banii ce se cheltuiau pentru alte scopuri folosite, și totodată chiar și poporul ar fi fost scutit de atâtă amar de dare ce cade asupra lui.

Dar' au rămas înșelați în măngăierea lor. Nici una din acestea nu se va putea hotărî la acest congres.

Dacă aruncăm o privire asupra răsboiilor purtate atât de des până în anii mai din urmă, vedem că acelea au isbucnit mai ales din nemulțumirea popoarelor cu soarta, pe care stăpânitorii lor li-au croit-o.

Ar fi trebuit deci, ca la acest congres reprezentanții popoarelor să fie invitați, cari să aducă înaintea congresului soarta amară a popoarelor apăsate, și totodată să facă cunoște și modalitățile, prin care aceea ar putea fi îmbunătățită. Căci numai prin asigurarea, că toate popoarele sunt mulțumite cu regimul lor, se poate spera la o scădere a armatei. Altcum toate nisuințele vor fi zadarnice.

Dar' aceasta nu s'a făcut. Reprezentanții popoarelor nu au fost invitați. Ba ce e mai mult, s'a hotărît, că nici o plângere de acest fel să nu fie primită spre desbatere de acel congres, după cum am amintit și în nrul trecut.

Așadar' pe popor nici un bine nu-l esteaptă.

Vor petrece acolo, timp de vre-o 3 luni, că se scrie că va ținea acel congres, reprezentanții armatelor, și se vor despărți earăși, fără de nici un rezultat îmbucurător pentru popoarele, cari le susțin armata.

Știut a fost și în trecut, și este și în ziua de astăzi, că popoarele apăsate numai prin lupta lor bărbătească au ajuns la libertate, dar' nici când din grația sau din simțemantul de dreptate al celor ce le conduc.

Convinși odată despre aceasta, nu le rămâne alta, decât ca nici un moment să nu fie seduși de increderea, că cei mai mari le va face dreptate din propriul lor indemn, ci să lupte din răsputeri pentru a convinge pe stăpâni, că numai fiind cu toții egal îndreptățiti, poate patria lor să înflorescă și să se întărească, și că atunci nici armata nu ar mai fi așa de lipsă.

Apropos la „Vesti rele”.

Sub titlul »vesti rele« cetesc în Nr. 18 din „Revistă“ unele lucruri, cari dacă adevărate sunt, cum se spune, apoi om cu ceva simțemant nobil trebuie să se revoalte și să stigmatiseze o astfel de purcedere a unui om ca a preotului despre care vorbește țaranul.

Va să zică »hazafiság« voiește să arete preotul respectiv prin aceea că nu abonează ziar românesc? Aș vorbă să fie! Eu mai degrabă cred că »neștiință« sau apoi »sgârcenie«. Căci ce alta înseamnă a purcede astfel? De frica notarului a nu abona foaie românească?

Dar' ce notar sau ce »fiscal« măcar, îmi poate lua în nume de rău când caut să fiu în curent cu mersul lumii, ca toți oamenii

cultii? Ori căt de îndrăcit să fie un notar și aceasta nu mi-o poate atribui ca ne»hazafiság«. Sau doară toile noastre sunt ele organe anarchiste, ori ce? Dacă așa ar fi, censura presei cea atât de aspiră pentru ale noastre foi, le-ar înghiți ca să nu mai vadă lumina zilei.

Popa respectiv trebuie că e foarte umilit și se simte de foarte puțin pe lângă notarul comunei sale, încât tremură ca varga de ochii notarului. Hei părinte, dacă așa de mititel te simți pe lângă notar, pune-ți reverenda în cuiu și fă-te scriitor la d-lui, și atunci apoi nu-ți mai iau în nume de rău subordinațuna și neabonarea de foi românești, căci vă puteți procopsi reciproc din »Néplap« (Poporul), »Rendőri Közlöny« etc... ce vin pe cheltuiala comunelor și nu pe cheltuială proprie.

Ear' dacă ești om conștiu de chemarea d-tale și îți cunoști datorințele dar' și »drepaturile« ce le ai ca popa satului, atunci nu mai șovăi, ci cu față senină și cu conștiință liniștită vorbește-i notarului cel atât de temut de d-ta, căci văzându-te om cu energie, sigur mai multă stimă și considerație îți va arăta decât când te știe de un »iepure« fricos, care la ori-ce sunet dai din urechi spăriindu-te și căutând a te face »persona grata« a d-lui.

Jos cu slugănicia și dați având sentimentelor ce vă dictează sufletul vostru românesc și caracterul de oameni independenti!

Ear' pe țaranul care a fost tentat să aboneze pentru preotul pe numele și pe banii (!!) săi ziar, îl sfătuiesc: da să-ți abonezi foaie, căci te luminezi și peste 2-3 ani par că însuți nu te mai cunoști căt erai de rămas înapoi mai nainte, dar' nu împlini o astfel de jocnică dorință a oare-cuiva, care flămînd fiind, și e rușine a mâncă cu mâna și gura proprie.

Cu așa oameni nici când n'o să ajungem la ceva rezultat în cele ale binelui comun, și pentru aceea unde numai se ivesc astfel de »parasiți«, trebuesc delăturăți.

D-a.

EXAMENELE

de vară la școalele confesionale române gr.-or. din tractul protopresbiteral al Orăștiei, amăsurat actului oficialui inspect. tract. Nr. 194/99, să vor ține în ordinea următoare:

Luni în 17 Maiu v. dela	8—10 în Sărăcșeu.
> 17	2—4 în Acmar.
Marți 18	7—8 în Jeledinți.
> 18	9—11 în Măgura.
Mercuri 19	8—11 în Petreni.
> 19	2—4 în Simeria.
Marți 25	8—10 Denești-mare.
> 25	2—4 Denești-mic.
Mercuri 26	8—10 în Tămășasa.
> 26	2—4 în Mărtinești.
Joi 27	10—12 în Pricaz.
> 27	3—5 în Turdaș.
Vineri 28	8—10 în Ludești.
> 28	2—4 Orăștioara-de-s.
Dum. 30	10—12 în Beriu.
> 30	3—5 Orăștioara-de-j.
Luni 31	8—10 în Căstău.
> 31	2—4 Sibielul-v.
Marți 1 Iunie v. dela	8—10 în Gelmar.
> 1	2—4 în Bînținți.
Mercuri 2	8—12 în Șibot.
> 2	3—5 în Balomir.
Joi 3	7—9 în Pischinț.
> 3	10—12 cl. I. Vaidei.
Vineri 4	2—4 cl. II. Vaidei.
Mercuri 9	7—12 în Romos.
Mercuri 16	8—12 cl. I. și II. [Vinerea]
> 16	2—5 cl. III. și IV. [Vinerea]
Vineri 18	8—12 cl. I. și II. [Orăștie.]
> 18	2—5 cl. III. și IV. [Orăștie.]

La fiecare din aceste examene vor participa pe lângă inspect. tract. căte doi învățatori străini, invitați special.

Învățătorii invitați sunt îndatorați a lăua un protocol scurt indicând defectele constatare precum și lipsa obiectelor, cu care trebuie să fie înzestrată fiecare școală conform §. 94. p. 1. 2. 3. din Regulament.

Directorii școl. și comit. par. sunt obligați a îngrijii, ca la examene să participe toți elevii.

Fiecare paroch este îndatorat a convoca Comitet. par. la o ședință extraordinară, ce să se țină imediat după examen, având drept scop îndreptarea defectelor constatare și eventuală intregirea posturilor învățători pe cale concursuală.

Aceste și alte multe dispoziții cuprind în sine suscitatul act inspectoral, cari dove-

desc, că actualul conducător al tractului Prea onoratul Domn Vasile Domșa din zi în zi desvoală tot mai mult și mai viu interes față de regularea întreg mersului învățămînt școlar. Pe lucru deci, dlor învățători!!!

NOUTĂȚI

Regele Carol ca naș. O foaie din Berlin aduce stirea, că Tarul Rusiei va ruga pe Regele Carol, ca să fie naș copilului, căruia în curînd ii va da naștere Tarina.

Distinctiune. Majestatea Sa Impăratul nostru a distins pe preotul evangelic Dr. Filtsch din București, pentru meritele câștigate pe terenul bisericesc, cu crucea de cavaler a ordinului Francisc-Josefin.

Al XII-lea ajutor al „Reuniunii române de înmormîntare din Orăștie“ s'a dat pentru membră Eva Borza. Urmașii sei au primit 48 fl. 50 cr.

Viteji, nu glumă. Intr'atâta sunt de viteji împănații unguri, încât nu se tem nici chiar de — copii. Dovadă despre aceasta a dat-o un gendarm în săptămâna trecută. Duceându-se doi înșii la Pricaz, pe drum s'au întâlnit cu judele al II-lea din comună, Dumitru Ivășcoiu, și l'au întrebat de este ceva nou? El a răspuns că nu. După aceea s'au întâlnit cu prim judele și l'au întrebat tot asemenea, acesta li-a răspuns, că s'a furat un lanț dela boctăria a două de lângă Turdaș. Despărțindu-se, gendarmii au văzut pe copilul lui Ivășcoiu, păscând vitele. S'a dus la dînsul, și au zis că cine a furat lanțul? Băiatul, în etate de vre-o 13 ani, a spus că nu stie. La aceste cuvinte unul dintre gendarmi, ungur, «i-a tras o palmă, dar' strănică, căci doar' a avut să se lupte cu un — copil. Copilul a spus aceasta tatălui seu, care a făcut apoi arătare la judecătorie contra băteșului gendarm.

Jugend-Verein»-ul din loc va arangia la 22 Maiu n. a. c. o petrecere cu dans în sala hotelului »Transsylvania«.

Asentarea în com. nostru. Ca întregire la cea de până acum, dăm rezultatul următoarelor cercuri: *Baia-de-Cris*: Obligați la asentare au fost 563, din acestia au lipsit 35, din cei 368 căi s'au prezentat, au fost asențați 116; *Hunedoara* (jurul): Obligați 311, absenți 17, prezenți 294, asențați 128; *Hunedoara* (oraș): obligați 45, absenți 8, prezenți 37, asențați 13. Rezultatul asențării a fost anul acesta cu mult mai bun ca anul trecut.

Foc în Orăștie. Lunia trecută, pe la 10 ore seara a isbucnit foc într'o sură din strada Maier, dela care s'au mai aprins și au ars încă 2 case. Lumea vorbește multe. Se zice că casele acelea trebuie că au fos afurisite, deoarece înainte de aceasta cu 3 săptămâni, tot într'o lună și tot la aceeași oră, numai că a fost ziua, s'a pușcat subloc. Kietă. O fi, o fi!

Concert împreunat cu dans s'a dat în Petroșeni a două zi de Paști, de către un cor compus nu numai din Români, ci și străini, sub conducerea lui înv. Ioan Sîrb. Despre modul cum dl înv. știe instru coriștii, ne-am putut convinge și de-acolo, că coriștii străini încă au executat cântările cu mare acurateță. După concert, domnii Eugen Sîrb și Seb. Stanca au predat dialogul »Friguri de autor« de Gane, ear' d-șoara Gross monologul »După bal«. La urmă a urmat dans, până în zori de zi.

Pentru doi bănuți, două vieții. Cărțașul Rozsa din Văt, certându-se la jocul de cărți cu doi tovarăși ai sei pentru 2 cr., i-a omorit.

Maial. Reuniunea »Andreișană« din Sebeșul-săesc arangiază Dumineca în 21 Maiu st. n. *Maial* în pădurea-mare. Plecarea se va face la 9 ore, ear' jocul se începe la 2 ore p. m. La casă de timp nefavorabil, petrecerea se va ține în sala otelului »La leul-de-aur«.

Omor și sinucidere. Honvedul Mezei din Deva, a împușcat pe corporalul Rercica dela compania sa, ear' după aceea s'a puscat pe sine. Amendoi au fost deodată înmormântați.

Reprezentăție teatrală-declamatorică s'a aranjat în 14 Maiu în Grădiște. S'a predat piesa »Săracie Lucie« de către corpul didactic și tinerimea rom. de-acolo. A urmat apoi declamarea poesiei »Mama«, de G. Coșbuc, din partea d-șoarei L. P. Bociat. După reprezentăție a urmat petrecere cu dans până în zori de zi. Tinerii diletanți în frumosul costum național prin ișteiunea și vioiciunea mișcărilor precum și prin melodiașele doine poporale ca: »Eată hora să pornește«, »Dor-

dor mi dor«, »Hai în horă«, »Pasere nevinovată« etc. au fost admirati și aplaudați de un public distins și numeros. Înainte numai!!

Alegerea de preot din Romoșel ce era să se săvîrșească Dumineca trecută, din cauza unor neîntelegeri ivite între popor, s'a amânat de nou.

Patrioți încăieri. Pe trenul ce circula între Budapesta și Nagy-Maros, s'a urcat un anumit Miklos Ferencz, amplioat de tren, având un bilet sără valoroare; conductorul n'a voit să-i primească biletul; din această cauză au început a se stădi, până au ajuns la încăierare. Dintre pasagerii cari se aflau în acel cupeu, unii au sărit în ajutorul amplioatului, alții în în conductorului, și astfel s'a încins o luptă strănică, căci se loviasc unii pe alții cu bastoanele și ploierele ce le aveau la dinșii, încăt s'au ales mulți înși cu capuri sparte. Numai la proxima stație s'au lăsat de bătaie.

Ploaie cu petri. Dumineca trecută, după cum se scrie din Assig, după o furtună mare, a urmat o ploaie cu petri negre, de mărimea pumnului, cari au rănit mai mulți trecitori. Se zice că ploaia aceea cu petri a căzut din cauza ciocnirii și spargerii unor meteori.

Ciocnire de trenuri. Trenul ce venia din Filadelfia spre Reading, s'a ciocnit în stație cu un tren express în urma cărei ciocniri 25 oameni au fost omorâți, ear' 50 răniți.

Invățături și adevăruri.

Tu ești om, ai o patrie, nimic dar' din cele-ce ar folosi națiunii și patriei tale să nu fie străin de tine. Între națiune și mamă nu e nici o deosebire, lucră pentru fericirea națiunii tale, căci lucrezi pentru a mamei tale. Deci când națiunea cere ajutorul, brațele fizor ei, cel-ce nu o ascultă, cel-ce rămâne surd la glasul ei,

S'a zis că »Pribeagul« cuprinde trei novele, trei lucrări deosebite, și nu e drept aceasta; Pribeagul e o singură lucrare, e o singură bucată, e satira vieții noastre. Satiră?... De satiră mai aveam lipsă! Cine are răbdare să mai cetească și satire? E drept că literatura didactică e cam plăcitoare, aşa ne spun manualele de poetică, aşa susțin și ceterii romanelor de sensații. Dar' cerce ori-sincere și nu cred, că se va plăcisi cu carteau dui Sceopul; căci în cele 84 de pagini nu sibiștește o singură scădere, nu stă, căt cu cale, căt fără cale, asupra uneia, ci el foarfecă multe, de tot multe. Ironia, satira, ze-flemisările deși sunt preserate pe toate fețele, sunt numai niște reflexii amare, legate cu multă măestrie de pățăniile, de amintirile sale. Aici întâlnesci amintiri naive, dincolo dulci și duioase, cimentate prin reflexii profunde și pîscătoare. Si când vede mulțimea nesdrăveniilor pîcătoase, își perde tot cumpetul, nu se mai poate reține, focul prea voește să-l răpească și atunci îngrijat și duios se roagă, cu Börne, cătră Răbdare. Si sunt atât de frumoase paginile »71 și »72« prin acest imn ce-l finește: »Si de azi o să-ți servesc și mai bine și să te ascult în toate. O să-ți aduc zilnic jertfele cari îți sunt mai dragi, o să cetesc toate programele conferințelor noastre naționale și Revista ilustrată, și comediiile duii Vulcan și n-o să cătesc în contra sorții mele. O să stau în ploaia cea mai mare fără plouă înaintea parlamentului din Pesta și o să aștept în liniste până o să easă ministrui să ne vestească, că prin ținuta-ne eroică ne-am recăstigat libertățile perdute.«

Diagnosa ce o face mișcării noastre literare se pare că-ți răpește și nădejdea, și te pune pe gânduri, când vorbește de nemerenția naționalismului nostru, de politica noastră de fraze. Si e atâtă adevăr în aceste constatări. El le spune în toată golătatea, ca un suflet răcit, ce nu lasă să fie răpit de insuflătirea ce mai nainte îi stăpânea gândirea. De a fi sentimental, se ferește, se aprinde și el căte odată, dar' atunci nu vorbește „el“ de acum, ci băiatul de demult. Ni-o spune această la pagina 80; »Nu eu vă vorbesc astfel, ci tinérul acela, ce sede lângă isvor... eu sunt om sceptic, care nu crede în nimic... eu sunt un om fără nici un pic de entuziasm, un om blasat... acela. e un tinér cu inimă caldă, cu doruri neîntelese, cu ilusii dulci, capace de a se însufleți pentru tot ce e frumos și nobil... un tinér încrezut poate în talentele sale reale, din vina omagilor unei societăți fătarnice, care nu cruță laudele când n'o costă nimic.

Pribeag e o carte ce dă mult de gândit și de plănit, o carte ce menită și deschide multe discuții, multe chestiuni... Multe? Dal multe când am fi dedă să ne dăm sămă de ce e în jurul nostru și să nu trecem aşa de nepăsători. Multi îi vor da tot dreptul, dar mulți vor și să iubă din nas. Ei! o cred și eu, că doară o iubește »adevărul fără milă«. Una poate să împute cu mult drept, că despre Blaj, de nă vorbit mai altcum?

La noi cărțile literare sunt așa de rare, de ce să nu le prețuim după adevărata valoare. De ce să ne plângem de cei din țară, că nu ne bagă în samă produsele literare, când noi singuri pătimim de aceeași boală.

Carta dlui Sceopul e vrednică de tot sprințul publicului ceteritor. „lar“.

Nr. 502—1899.

Concurs literar.

Se publică concurs pentru un premiu de 30 coroane de fiecare coală de tipar (8° mic), care se va decernă celei mai bune scrieri de cuprins religios-moral, întocmită pentru usul poporului, în extensiune de 4, cel mult 5 coale de tipar.

Lucrări deja tipărite în imba română nu se admit la concurs; se pot premia însă și traduceri libere din literatură străină, dacă vor fi lucrate conform trebuințelor poporului român.

Manuscrisele se vor înainta la adresa Președintelui Asociației (Sibiu, strada morii nr. 8) până la 31 Oct. 1899 st. n. și se vor scrie în caiete de format 4°, pe o singură față a foilor.

Decernarea premiului se va face încă în decursul anului curent prin comitetul central al Asociației, după ascularea raportului comisiunii cenzurătoare ce va alege.

Lucrarea, ce se va premia, se va tipări pe spesele Asociației în 2000 exemplare și va forma începutul »Bibliotecii poporale a Asociației«.

Dreptul de proprietate al eventualelor ediții ulterioare este al autorului. La cas dacă între lucrările ce vor intra la concurs se vor găsi mai multe scrieri corăspunzătoare scopului avut în vedere, Asociația își rezerva dreptul să le premie și tipări în decursul anilor viitori, tot sub condițiunile arătate. Din ședința comitetului central al »Asociației pentru literatura română și cultura poporului român« ținută în Sibiu la 4 Maiu 1899.

*Dr. Il. Pușcariu,
vice președ.*

*Dr. Beu,
secr. II.*

Mulțumită.

La înfrumusețarea novei biserici din comună noastră, stimabile doamnă a lui Iosef Csuts, comerciant în Ilia, ne-a donat o foarte frumoasă icoană a Domnului Christos în preț de 15 fl.

Ea' dl Csuts ne-a ajutorat cu 2 fl. la procurarea frumosului policandru admirat de toți străinii, precum și de numeroșii locuitori de prin satele din jur, cari cu o vîdătă plăcere ne cercetează biserică.

Îl Nicolai Părău, edificator în Orăștie, ne-a donat 5 fl. la procurarea policandrului.

Locuitorul Iosif Mariș din loc a cumpărat o cruce mică de lemn aurită cu 2 fl.

Ea' credincioasa femeie Maria Vlad din Vica asemenea a dăruit o cruce mică de mână frumos aurită cu prețul de 2 fl.

In numele comunității bisericii noastre, aduc sinceră mulțumită prea stimaților donatorilor.

Cămpuri-Surdur, 8 Maiu n. 1899.

*Ioan Budoiu,
preot.*

Bibliografie.

In editura Tipografiei și Librăriei diecesane din Caransebeș au apărut:

Istorioare religioase-morale alese și întocmite pentru elevii începători ai școalelor poporale de Dr. Petru Barbu. Prețul 15 cr. Aceste Istorioare au în loc de preță următoarele indegetări metodice:

„Invățătorul începe obiectul de învățămînt al Reuniunii cu istorisiri despre lucrări religioase-morale... Vom propune deci elevilor începători istorioare simple despre facerea de bine, diligență, modestie... și peste tot despre referință morale, cari mișcă fantasia copiilor, deșteaptă sentimente nobile, nutresc și întăresc judecata lor morală. Le istorisim apoi întîmplări și lucrări religioase-morale, al căror obiect să-i facă cunoștuții cu fință și înșuirile lui Dumnezeu, apoi cu omul și în fine cu raportul dintre Dumnezeu și om...“

Amersurat acestor indegetări, citate din „Reuniunea și școala poporala“, sunt alese și întocmite istorioarele de față. Propunerea acestor istorioare se face după trepte formale.

La finea cărții sunt sistematizate învățăturile scoase din istorioare, după cum li locul în Catechismul lui Dr. P. Barbu.

A apărut în tipografia diecesană din Arad: „Oglinda înimii“, o colecție de poezii, scrise de Gavril Botnariu. Broșura se extinde pe 138 de pagini și costă 50 cr. A se cere dela autor în Arad.

„Encyclopædia Română“, editată sub auspiciile și din însărcinarea Asociației pentru literatura română și cultura poporului român de Dr. C. Diaconovich, prim-secretarul Asociației.

A apărut fascicul XIV al acestei importante și mari publicații, cuprindând articolele Emerit-Fărcașele, la olaltă peste o mie articole și o frumoasă hartă a Europei, executată în institutul F. A. Brockhaus din Lipsca. Si acest fascicul cuprinde o serie destul de lungă de articole mai mari și de interes special românesc.

Abonamentele se fac la W. Krafft în Sibiu (deposit general pentru România: E. Storck, București) și se primesc numai pentru publicația întreagă. Prețul de prenumărare: pentru un tom broșurat fl. 10, legat fl. 11.60 (în România lei 25, resp. 28.50).

„Biblioteca noastră“, apare în Caransebeș. Director: E. Hodoș.

Au apărut:

Nr. 1. S. S. Secula, Realitate și Visări.

Nr. 2. Iosif Bălan, Iancu de Hunyad.

Nr. 3—4. G. Coșbuc, Versuri și Proză.

Nr. 5. Gr. M. Alexandrescu, Fabule alese.

Nr. 6. N. Macovîșteanu, Dela Sat, piesă teatrală pentru popor.

Nr. 7. Zotti Hodoș, Intocmai! comedie franceză.

Nr. 8—9. O. G. Lecca, Istoria Țiganilor.

Nr. 10. E. Hodoș, Convorbiri Pedagogice.

Nr. 11—12. E. Hodoș, Cântece Bănățene.

Nr. 13. E. Hodoș, Cântece Cătănești, cu portret lui T. Doda.

Nr. 14. G. Crăciunescu, Copii de găsit, snoave.

Nr. 15—17. I. Bălan, Numiri de localități.

Nr. 18—22. Zotti Hodoș, Poftă bună! Carte de bucate.

Nrele viitoare:

Cercetări din Istoria Românilor bănățeni de P. Drăgălină.

Partea I. Istoria Banatului Severin până la lupta dela Mohács.

P. II. Severinul sub principi Transilvan până la cădere sa în mâinile Turcilor (1658).

P. III. Răsboiale între Austria și Turcia pentru eliberarea Severinului.

P. IV. Înființarea regimentului valah-illiric, mai târziu romano-banatic nr. 13 (1767—1872). Părțile au să apară pe rind. Cei ce doresc să li-șe trimite sunt invitați a ne întâlni, ca să stim căte exemplare să tipărim. Volumele să plătesc numai după ce au apărut.

A apărut în »Biblioteca Noastră«: *Poftă bună!* Carte de bucate, de Zotti Hodoș. Atragem atenția cetitorilor asupra acestei cărți, care conține sub 420 de numere peste șase sute de rețete, și anume cele mai bune rețete din bucătăria practică și modernă. Această carte de bucate se poate întrebui în orice gospodărie românească. Cartea cuprinde atât rețetele bucatelor celor mai simple cât și rețete de bucate mai complicate; și adeca.

Supe și Ciorbe — Assiette — Rasoluri — Sosuri — Legume — Frupturi — Garnituri — Salate — Präjituri — Torte — Cojitură și Bomboane — Cremuri și Parfeturii — Inghețe — Dulceuri și Compoturi — Diferite beuturi etc.

O recomandăm cu toată căldura dnelor române.

Prețul unei broșuri 70 cr., plus 5 cr. porto.

Se poate căpăta și la institutul »Minerva« în Orăștie.

„Pribeag“. Nori de sum — Haș — Murmur de isvoare — de Ioan Iosif Sceopul, redactor la foaia umoristică »Vulturul« este titlul unei broșuri apărută de curând în Oradea-mare. Prețul 75 cr. plus 5 cr. porto. Are o extindere de 84 pagini. Tiparul este curat și ceteț. Editura autorului. Doritorii a o avea se pot adresa și la librăria H. Graef în Orăștie. Broșura cuprinde mai ales aducerile amintite din viața de student a autorului. E scrisă cu mult humor. O recomandăm cu căldură cetitorilor nostri.

„Foia Pedagogică“. Anul III. Nr. 9. Redactor responsabil Dr. D. P. Barciu. Cuprins: Disciplina, cu devotamentul și iubirea în serviciul educației (urmare) de I. Dariu. — Modele de lectiuni: »Lacomul« din lectură pentru clasa I. de Serafin Ionescu, de V. Costăchescu. — Informații: Raportul consistorului ca senat școlar. — Felurimi.

„Revista Economică“, organ pentru societăți financiare și comerciale, Anul I. Apare la 10 a fiecărei luni în Sibiu. Director: Dr. Cornelius Diaconovich.

„Taina celor 12 Vineri mari de pește an și rugăciune pentru vremuri grele“ de Iosif Tăbăcariu și Ilie Turdașan se află de vînzare la institutul tipografic »Minerva« în Orăștie. Prețul de 10 cr. este a se trimite înainte, plus pentru 10 ex. 3 cr. porto, iar pentru mai puține 2 cr.

Din „Revista Ilustrată“, foaie enciclopedică literară lunară a apărut broșura a 5-a cu următorul sumar: Christos a înviat, Poesie de Emilian, Din propria ei putere. Novelă de G. Simu (Urmare și fine). Solia necunoscutului. Novelă de F. Thieme (Fine). Două puteri. Poesie de Petru. Cum se fotografăm, de I. Nițu Pop. Cântece. Poesie de Emilian. Dr. Ioan G. Sbiera. Drumuri de pe timpul Romanilor. Calea spre adevăr. Glume: Din sută luminilor. Cronica lunară, Bibliografie, Găcitură. Deslegarea găciturilor. Postă redactiunile. Ilustrații: Frații I. și N. Sbiera ca abitieni. Dr. I. G. Sbiera în port național. D. Aspasia ca mireasă. Dr. I. G. Sbiera ca mire. Familia Dr. I. G. Sbiera în prezent. Frății Dr. I. G. Sbiera și Niculae Sbiera cum sunt azi. Biserica din Serete. 11 Ilustrații. Aparate de fotografat. Un drum de pe timpul Romanilor.

Pentru redacție responsabili: Petru P. Barciu.

Szám 229—1899

(524) 1—1

ARVERÉSI HIRDETMÉNY

Alulirt birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t-cz. 102. §-a értelmében ezennel közösségi teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbiróság 1898. évi V. I. 268/2 számú végzése következetében Dr. Muntean Aurel helybeli ügyvéd által képviselt Mihailla Ardelean kudsíri lakos javára Gurgui Simion kudsíri lakos ellen 217 frt 80 kr. s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 775 frttra becsült sertések, lóvak, tehenek, juhok, szénák és kukoriczából álló ingóságok nyilvános árverésen eladtak.

Mely árverésnek a fennti kir. jibiróságok V. I. 35/2 1899. számú végzése folytán 217 frt 80 kr. tőkekötetel, ennek 1897. évi 13/V. járó 5% kamatai eddig összesen 10 frt 40 kr. birólag már megállapított költségek erejéig Kudsír község házánál leendő eszközösére 1899. évi május hó 26-ik napjának délelőtti 11 órája határidől kitüzetik és ahoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzifizetés mellett, a legtöbbet igérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Kelt Szászvároson, 1898. évi május hó 2-ik napján.

Rácz Árpád,
kir. bir. végrehajtó.

Subscrisa posedând 13 act